

SL(5)666 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 20) 2020

Cefndir a Diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 ("y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol") er mwyn ychwanegu Bonaire, Sint Eustatius a Saba, Cymanwlad Ynysoedd Gogledd Mariana, Dinas Jerwsalem, Gweriniaeth Namibia, Gweriniaeth Rwanda, Israel, Sri Lanka, Uruguay ac Ynysoedd y Wryf yr Unol Daleithiau at y rhestr o wledydd a thiriogaethau esempt yn y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol ac i wneud darpariaethau trosiannol. Ni fydd yn ofynnol i deithwyr o'r gwledydd, y tiriogaethau a'r rhannau o wledydd hyn ynysu wrth gyrraedd Cymru.

Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn:-

- diwygio rheoliad 4 o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol (gofyniad i ddarparu gwybodaeth am deithwr) sy'n ei gwneud yn ofynnol bod gwybodaeth am deithwr yn cael ei darparu wrth gyrraedd Cymru, neu cyn cyrraedd Cymru;
- diwygio Atodlen 2 (pobl esempt) i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, gan gynnwys:
  - yr eithriad o ran cynrychiolwyr mewn cynadleddau rhyngwladol neu gynadleddau'r DU, er mwyn egluro bod y cyfeiriad at gynadleddau at y cynadleddau hynny a gaiff eu cynnal yn y DU;
  - yr eithriad o ran gweision i'r Goron a chontractwyr y llywodraeth;
  - i ychwanegu eithriad newydd ar gyfer gweithwyr telathrebu tanfor; a
- gwneud diwygiadau amrywiol i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, gan gynnwys cywiriad i destun Cymraeg y Rheoliadau hynny i unioni pwynt technegol a godwyd gan y Pwyllgor yn ei adroddiad ar Reoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol a Chyfyngiadau) (Diwygio) (Rhif. 2) (Cymru) 2020.

Daeth y Rheoliadau hyn i rym am 4.00 am ar 21 Tachwedd 2020.

Gweithdrefn

Negyddol.

Gwnaed y Rheoliadau hyn gan Weinidogion Cymru cyn iddynt gael eu gosod gerbron y Senedd. Caiff y Senedd ddirymu'r Rheoliadau hyn o fewn 40 diwrnod (ac eithrio unrhyw ddiwrnodau pan fo'r Senedd: (i) wedi'i diddymu, neu (ii) ar doriad am fwy na phedwar diwrnod) i'r dyddiad y cawsant eu gosod gerbron y Senedd.

Materion technegol: craffu

Nodwyd y pwynt a ganlyn i gyflwyno adroddiad arno o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.2(vi) - ei bod yn ymddangos bod y gwaith drafftio yn ddiffygiol neu ei fod yn methu â bodloni gofynion statudol

Mae Atodlen 2 (pobl esempt) i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn eithrio rhai categorïau o weithwyr rhag gorfod darparu gwybodaeth am deithiwr a rhag gorfod ynysu.

Mae Rheoliad 6(5) o'r Rheoliadau hyn yn mewnosod categori newydd o bobl esempt fel paragraff 39 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, sef:

"Person -

(a) sy'n ymwneud â gosod, cynnal a chadw neu atgyweirio seilwaith telathrebu ffibr optig tanfor,

(b) y mae ei rôl yn cefnogi yn uniongyrchol y gwaith o osod, cynnal a chadw neu atgyweirio seilwaith telathrebu ffeibr optig tanfor,

pan fo wedi teithio i'r Deyrnas Unedig yng nghwrs ei waith."

Mae'r Memorandwm Esboniadol i'r Rheoliadau hyn yn nodi y *"Gwneir y diwygiadau ychwanegol i'r esemptiadau ar sail sector ... gan ychwanegu esemptiad newydd ar gyfer gweithwyr telathrebu tanfor"*.

Mae Rheoliad 9(2)(b) o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn darparu nad yw rheoliad 7 a rheoliad 8 o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, sy'n cynnwys y gofynion i hunan-ynysu, yn gymwys i berson a ddisgrifir ym mharagraff 2 i baragraff 38 o Atodlen 2. Er mwyn rhoi effaith i baragraff 39 sydd newydd ei fewnosod, mae'n ymddangos bod angen diwygio rheoliad 9(2) o'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol i gynnwys cyfeiriad at baragraff 39.

Gofynnir am ymateb Llywodraeth Cymru.

Rhinweddau: craffu

Mae'r 6 phwynt a ganlyn wedi'u nodi i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Rydym yn nodi cyfiawnhad Llywodraeth Cymru dros unrhyw ymyrraeth bosibl â hawliau dynol. Yn benodol, nodwn esboniad y Llywodraeth a gynhwysir yn y Memorandwm Esboniadol:

"Mae'r cyngor sydd bellach wedi dod i law oddi wrth y Gydganolfan Biddiogelwch yn dangos bod y risg i iechyd y cyhoedd yn sgil mynychder a lledaeniad y coronafeirws

wedi lleihau yn Bonaire, Sint Eustatius a Saba, Israel, Dinas Jerwsalem, Namibia, Ynysoedd Gogledd Mariana, Rwanda, Sri Lanka, Uruguay ac Ynysoedd y Wryf yr Unol Daleithiau."

Ymhellach, yn y Memorandwm Esboniadol i'r Rheoliadau hyn mae Llywodraeth Cymru yn nodi:

Nid yw'r diwygiadau yn y Rheoliadau hyn yn newid y ffaith fod hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop yn gysylltiedig â'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol; mae'r Llywodraeth o'r farn eu bod yn gymesur a hefyd yn gyfiawn at ddiben atal lledaeniad haint a/neu y caniateir ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd."

2. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn na fu unrhyw ymgynghori ffurfiol ar y Rheoliadau hyn. Yn benodol, nodwn y paragraffau a ganlyn yn y Memorandwm Esboniadol:

"Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn."

Mewn llythyr at y Llywydd oddi wrth Rebecca Evans AS, y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd dyddiedig 20 Tachwedd 2020, eglurir hefyd:

"Oherwydd natur frys y Rheoliadau, ni chynhaliwyd ymgynghoriad."

3. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Nodwn y torrir y rheol 21 diwrnod (h.y. y rheol y dylai 21 diwrnod fynd heibio rhwng y dyddiad y gosodir offeryn penderfyniad negyddol gerbron y Senedd a'r dyddiad y daw'r offeryn i rym), a'r esboniad am dorri'r rheol a roddodd Rebecca Evans AS, y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd, mewn llythyr at y Llywydd, dyddiedig 20 Tachwedd 2020.

Yn benodol, nodwn y canlynol yn y llythyr:

"Mae peidio â chadw at y confensiwn 21 diwrnod yn galluogi'r Rheoliadau hyn i ddod i rym cyn gynted â phosibl, ac o ystyried newid yn y dystiolaeth ynghylch risg mewn cysylltiad â'r clefyd hwn, ystyrir bod hyn yn angenrheidiol ac yn gyfiawn yn yr achos hwn."

4. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Wrth ystyried y Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 18) 2020 a Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol)

(Cymru) (Diwygio) (Rhif 19) 2020, adroddodd y Pwyllgor am y diffyg asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb ar gyfer y Rheoliadau hynny a'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol.

Nodwn fod Llywodraeth Cymru wedi ymateb i'r adroddiadau mewn perthynas â Rheoliadau Rhif 18 a Rhif 19 ar 24 Tachwedd 2020. Yn benodol, nodwn y canlynol:

"Mae Rheoliadau wedi eu gwneud i ymateb i argyfwng iechyd y cyhoedd, felly ni fu'n bosibl llunio a chyhoeddi Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ochr yn ochr â hwy. Caiff Asesiad Effaith Integredig o'r gofynion i ynysu ar gyfer teithio rhyngwladol ei gyhoeddi maes o law."

5. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Senedd

Mae Rheoliad 6(2) o'r Rheoliadau hyn yn amnewid paragraff 13 o Atodlen 2 i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol, sy'n esemptio categorïau penodol o weithwyr rhag gorfod ynysu wrth ddychwelyd i Gymru.

Cyn eu diwygio gan y Rheoliadau hyn, roedd y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn diffinio "gwaith hanfodol y Llywodraeth" fel "gwaith sydd wedi'i ddynodi felly gan Weinidogion Cymru neu'r Adran neu'r cyflogwr perthnasol". Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r diffiniad hwnnw fel nad oes cyfeiriad at Weinidogion Cymru, ac felly dim ond "yr Adran berthnasol" sy'n gwneud dynodiadau. Nid yw'r Memorandwm Esboniadol yn egluro pam nad yw'r pŵer i ddynodi gwaith hanfodol y Llywodraeth bellach yn ofyniad ar Weinidogion Cymru.

Gofynnir am ymateb Llywodraeth Cymru.

6. Rheol Sefydlog 21.3(v) - nad yw'n gwireddu ei amcanion polisi yn berffaith

Yn ôl y Memorandwm Esboniadol:

"Gwneir y diwygiadau ychwanegol canlynol i'r esemptiadau ar sail sector o'r gofynion i ddarparu gwybodaeth am deithwyr a hunanynysu: .... diwygio'r esemptiad ar gyfer gweision i'r Goron a chontractwyr llywodraeth i ehangu ei gwmpas a'i wneud yn gymwys i'w dibynyddion."

Nid yw'n glir sut mae'r Rheoliadau hyn yn darparu naill ai i'r esemptiad fod yn ehangach ei gwmpas, a sut maent yn cynnwys dibynyddion gweision i'r Goron a chontractwyr llywodraeth.

Gofynnir am ymateb Llywodraeth Cymru.

Y goblygiadau yn sgîl ymadael â'r Undeb Ewropeaidd

Dim.

Ymateb Llywodraeth Cymru

O ystyried yr amgylchiadau presennol o ran y coronafeirws, mae angen ymateb gan Lywodraeth Cymru cyn gynted ag sy'n rhesymol ymarferol.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 30 Tachwedd 2020 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwyntiau adrodd uchod.

